

ДО:

Президента на РБългария
г-н Румен Радев

Министър-председателя на РБългария
г-н Бойко Борисов

Омбудсмана на РБългария
г-жа Мая Манолова

Председателя на КОСВ
г-жа Ивелина Василева

Министъра на Земеделието, Храните и Горите
г-н Румен Порожанов

Министъра на Енергетиката
г-жа Теменужка Петкова

Министъра на здравеопазването
г-н Кирил Ананиев

Министъра на Околната Среда и Водите
д-р Нено Димов

Копие до:

Кмета на община Кюстендил
г-н Петър Паунов

Кмета на община Трекляно
г-н Радко Петрунов

Кмета на община Земен
г-н Димитър Сотиров

Дружество Глас Босилеград
Александър Димитров

У В Е Д О М Л Е Н И Е

Подател: Сдружение „Балканка”, гр. София

Уважаеми дами и господа,

С настоящото уведомление Ви информираме за екологичната катастрофа, която предстои в района на община Кюстендил в най-скоро време, и за свързаните проблеми, които в момента нанасят необратими последици върху природата и хората в общините Земен Радомирско и Босилеград на територията на РСърбия, а така също и за бъдещи такива проблеми в община Трекляно. Всичките тези негативни въздействия се събират точно на територията на община Кюстендил и ще предизвикат невъобразим негативен кумулативен ефект не само върху природата, но и върху развитието на земеделието и здравето на хората в района, доколкото са

засегнати подземните водни тела и всички главни повърхностни водни обекти в описания район, а именно - река Струма надолу под язовир Пчелина при село Лобош, Радомирско, огромна част от водосбора на Треклянската река и поречието на река Драговищица над и под границата с РСърбия.

Описание на действащите и бъдещите инвестиционни предложения в посока от Кюстендил, нагоре по река Струма към язовир Пчелина, представяме както следва:

1. Инвестиционни дейности на територията на РСърбия по поречието на река Драговищица.

Преди около две седмици присъствахме на среща в Босилеград, инициирана от местната българска общност с помощта на консула на РБългария в Ниш - г-н Едвин Сугарев и на БТА. Държавните органи на РБългария бяха представени от зам. министър на ОСВ г-н Красимир Живков, а представители на Сръбското министерство на Околната Среда не дойдоха. Разказите на местните хора на срещата потресоха всички присъстващи. Пълен запис на срещата можете да видите от следния видеоматериал:

<https://www.youtube.com/watch?v=FY3pyNFyOUk>

Ситуацията се изяснява още от първото изказване на г-н Сугарев и от разказа на Ботьо Христов от 1 час и 10 минути след началото на записа, но е хубаво някой да изгледа целия запис с разказаното от местните хора, включително и за здравния им статус в момента, а така също и изказването на кмета на Босилеград, който ги е предал. За всеки случай тук ще опишем проблема съвсем накратко:

В поречието на Бранковачка река, която се влива в Драговищица непосредствено над границата, в село Караманица е пусната в експлоатация мина за добив на метални полезни изкопаеми - оловно цинкова, без хвостохранилище. Всички отпадни води се изхвърлят непречистени в река Караманичка - приток на Бранковачка. Местните хора показаха снимки, в които по реката тече бяла каша и цялото корито е побеляло от отложенията. Всички животни отказват да пият вода от реката. Ето какво тече в Караманичка на 07.10.2018г. в местността Оматица - моля, разгледайте снимките:

<http://gallery.balkanka.bg/s/users/pitcha/Karamanichka/>

Под мината има три изградени мВЕЦ и още три се строят. Вероятно те за момента все още задържат тежките отложения в задбараните езера.

Сръбското министерство на околната среда е разрешило мината без ОВОС и въздействието ѝ не е оценено в трансграничен контекст, според изявлението на зам. министър Живков, който по време на срещата обеща да се предприемат някакви действия.

2. Открита инсталация за промиване на злато по левия бряг на река Струма

Тя се намира в района на с.Нови Чифлик под пътя София - Кюстендил. Въздействието ѝ върху реката не ни е известно, но замътняването е сигурно. Районът вече представлява разоран лунен пейзаж, за който можете да се убедите от следната снимка:

<https://dams.reki.bg/uploads/Docs/Files/Gold%20mine%20Struma.jpg>

3. Инвестиционно предложение за проучване и добив на метални полезни изкопаеми във водосбора на Треклянската река.

Издадено е разрешително за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми на територия от **197.8 квадратни километра** в землищата на Кюстендил и Трекляно. Можете да се убедите в това от следния документ:

https://dams.reki.bg/uploads/Docs/Files/Gekon_Concession.pdf

За отбелязване в този случай е, че след издаването на разрешително за проучване, процедурата е практически необратима, ако бъде открито нещо - следва регистрация на откритието и договор за концесия, освен ако процедурите по ОВОС/ОСВ не бъдат прекратени, в случай че се установи риск от увреждане. Само че у нас инвеститорите заплащат за изготвянето на ДОВОС/ДОСВ и експертите винаги доказват, че няма да има увреждане, иначе няма да им платят, а от МОСВ непрекъснато си затварят очите - толкова е просто. Местните референдуми, които винаги отхвърлят проектите, не са сигурна гаранция, че ИП няма да бъде изпълнено. А цялото поречие на Треклянската река попада в защитена зона от мрежата Натура 2000.

Сега, ако някой от получателите не знае какво причиняват у нас подобни дейности по добив на метални полезни изкопаеми, готови сме да заведем всеки в района на река Тополница от вливането на Медетска, до Буновска, за да види, че там над реките не летят и мухи даже - до такава степен всичко е мъртво. Сигурни сме, че за района на площ Злогош има някакви данни в Националния Геоложки фонд, иначе нямаше да има три кандидата в търга, тоест мината там е неизбежна.

Всичко това значи, че и Треклянската река ще пристига напълно отровена до вливането ѝ в Струма непосредствено над гр.Земен, ако мината Злогош бъде пусната в експлоатация. Отровите от мина Злогош ще имат кумулативно въздействие, защото ще се вливат в отровите от язовир Пчелина по Струма непосредствено над град Земен.

Обаче, най-лошото е, че границата на площта за проучване за мина Злогош съвпада с границата ни с РСърбия над Босилеград. Ето Ви картата, за да видите:

<https://dams.reki.bg/uploads/Docs/Files/Zlogosh.jpg>

Разгледайте внимателно снимката, за да се убедите, че като се замърси подземното водно тяло, водоизточниците в Босилеградско, които взимат вода от него, ще бъдат отровени и от наша страна! И нашите хора в Босилеградско от едната страна ще ги тровят сърбите, а от другата страна ще ги тровим ние, с активното съдействие на МОСВ и на МЕ.

4. ВЕЦ Пчелина на едноименния язовир до с.Лобош

Този язовир е изграден с основна цел да утаява и задържа замърсяванията от индустриалните дейности в Перник и Радомир през социализма. Преди около три години МОСВ разрешава да се пусне в експлоатация чисто нов ВЕЦ, без да отчита, че дори социализмът не е построил ВЕЦ на този язовир, за което има специална причина! И причината е, че откакто е построен, ВЕЦ Пчелина източва дънните утайки, тоест отровите от дъното на язовира. Вследствие на това, река Струма до вливането на Треклянска е напълно умъртвена. Можете да се убедите в това от следния доклад, изготвен от НПМ-БАН:

<https://dams.reki.bg/uploads/Docs/Files/Pchelina-Struma%20FINAL.pdf>

Реката под язовира тече синьо - бяла, ако разгледате клиповете в следния линк ще се убедите:

<https://dams.reki.bg/0492-dam/2017-09-29>

Нещо повече - ВЕЦ-ът е предвиден да работи с водно количество от 8 кубически метра в секунда и през 2016 година източва язовира почти напълно, та даже и гребците нямаше къде да гребат, а Румяна Нейкова плака пред телевизиите. Причината е, че МОСВ бяха разрешили годишен лимит на използваната вода два пъти по-голям от средногодишния приток в язовира. След наш сигнал по въпроса питаха НИМХ БАН и си оправиха разрешителното, и сега язовирът не се източва, но

отровите продължават да си текат в реката отдолу. Това от своя страна значи, че ВЕЦ-ът работи с прекъсвания и в реката ту текат 8 кубика в секунда, ту не тече нищо, за да може язовирът отново да събере вода. Ето колко вода тече в реката, когато ВЕЦ Пчелина не работи - снимано е през 2016г.:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=3&v=-TUaz7jBTGk

И най-лошото е, че в село Лобош лятно време при маловодие се разнася невъобразима смрад на развалени яйца, примесена с още нещо, което не може да се определи. Как хората в селото го търпят това нещо, може да се обясни само с феодалните порядки, въведени на много такива малки населени места от местните кметове, от които хората са зависими и живеят в страх в 21-ви век, в стана член на ЕС.

Разбира се, маловажна подробност е, че реката попада уж в защитена зона Земен по директивата за местообитанията на ЕС, за които зони стратегията на настоящото ръководство на МОСВ е да ги унищожава, за да може после да доказва, че тия зони не е трябвало да се определят въобще.

Заклучение:

В заключение следва да се отбележи, че всеки от описаните случаи сам по себе си е ужасен от гледна точка на опазване на природата и на благополучието и здравето на местните хора. Така например, и под язовир Пчелина водата също не става за напояване и животните също не пият вода от реката - както питомните, така и дивите, ако изобщо някое диво животно е останало в района. Освен за земеделието и животновъдството, последиците са унищожителни също и за туризма, лова и риболова в засегнатите райони.

Подобни на описаните нарушения на законодателството и на здравия разум доведоха до откриване на наказателна процедура срещу България за нарушения на законодателството на ЕС във връзка с опазването на зоните от мрежата Натура 2000 тази година, а предстои и наказателна процедура за нарушения на Рамковата Директива за Водите на ЕС. Тя изисква да се предотвратява влошаването на състоянието на повърхностните водни тела, а всеки от описаните случаи води до пълно унищожение на реките.

За община Земен негативните ефекти ще са брутални, когато се съберат отровите от язовир Пчелина и от мина Злогош по Треклянската река.

ОБАЧЕ, какво е бъдещето на района на Кюстендил от кумулативните въздействия на всички описани дотук ИП, ще оставим на съветниците на всеки от получателите да оценят и да си посъветват началниците какво да направят. За момента единствената чиста вода, която се влива в река Струма под язовир Пчелина, до вливането на Драговищица, е Треклянската река, ако не се брои Скакавица, която е много малка. Отровите ли и Треклянска, цялото Земенско дефиле отива на кино, заедно с района на Кюстендил. Земеделие, животновъдство, туризъм, водни спортове, лов, риболов - всичко това ще бъде унищожено, но дори и то не е най-лошото.

Най-лошото е, какво ще се случи със здравето на хората в населените места в поречието на Струма, не само в района до Кюстендил, но и в Босилеградско, а и надолу по течението. Ако имате и най-малко съмнение - изгледайте какво представи доктор Валентин Янев в изказването си от записа от Босилеград, което започва от 1 час и 54 минути от началото, и си представете, че абсолютно всички реки до Кюстендил и подземните води в района вече са, или предстои да бъдат отровени.

ИСКАНЕ:

Въз основа на гореизложеното, настояваме за:

1. Незабавно уволнение на министър Димов! Неговият екип се занимава единствено с това как да унищожи Пирин и Витоша, а така също и зоните от Натура 2000, при това несръчно и неумело, и е проспал описаните дотук проблеми. Наистина, част от тях са заварени от предишни ръководства на МОСВ, обаче в момента са напълно заметени под килима. Точно поведението на ръководството на МОСВ доведе до наказателната процедура тази година, вместо да я предотврати. Ние не вярваме, че е налице воля за решаване дори само на случая с ВЕЦ Пчелина, за който в МОСВ сме изпратили досега безброй сигнали, а местните хора от с.Лобош до гр.Земен продължават да дишат невъобразимата смрад, само заради ползата на един човек - гордият собственик на ВЕЦ Пчелина - фирмата Пауър Туенти Туенти, която е неразривно свързана с миналото на МОСВ, и връзката е с ранг на бивш заместник министър. **Да не говорим как и защо МОСВ за съгласували проучването за мина Злогош, без да отчетат какво се случва в Босилеград и Земен и какво ще се случи допълнително там, след като тази нова мина отвори врати.**
2. Органите на изпълнителната власт да направят всичко възможно за да се спре мина Злогош. Един от начините е общините Трекляно и Кюстендил да не дадат право да се използват общински терени за достъп на техниката и за сондиране. Сигурни сме, че има и други начини и се надяваме на съдействие от поне част от получателите на това уведомление. Направете го сега, преди гордият инвеститор да е изхарчил пари, защото после прекратяването на ИП ще е много по-трудно и предстоят родилни мъки като за случая в Трън, който въобще не е приключил, пак с изричното съдействие на министър Димов!
3. По отношение на мината за промиване на злато при Нови Чифлик: да се извърши пълна проверка на дейността, за да се установи дали не се извършва нерегламентиран добив в частни терени, каквито сигнали сме получили от местни хора, а така също да се оцени нейното въздействие по поречието на Струма.
4. Да се спре незабавно дейността на ВЕЦ Пчелина! Наказателната процедура срещу България за Натура зоните неизбежно ще доведе до това, доколкото тази ВЕЦ е един от крайъгълните камъни в жалбите до ГД околна среда на ЕС заради увреждането на приоритетни видове в ЗЗ Земен. Просто вземете решението навреме.
5. В изпълнение на международните договорености по отношение на трансграничните въздействия /Конвенцията Еспо/, по които и РБългария, и РСърбия са поели ангажменти, да се вземат незабавни мерки и да се направят постъпки мината в Караманица Босилеградско временно да се спре, докато не се оцени нейното въздействие в трансграничен контекст през процедура по ОВОС и ОСВ /доколкото и река Драговищица след границата попада в защитена зона по Директивата за местообитанията/, и да се предпришат необходимите мероприятия за смекчаване и предотвратяване на нейното отрицателно въздействие.
6. Пак по повод мината в Караманица - да се извърши от научен екип оценка на екологичното и физикохимичното състояние на река Драговищица непосредствено под границата с РСърбия, който да изготви актуализиран доклад. Известно ни е, че такъв доклад е възлаган от МОСВ преди две години, но никъде той не може да бъде открит. Каквито и да са били резултатите тогава, те вече не са актуални, след две години тровене на река Бранковачка и оттам - на Драговищица. За този доклад МОСВ да изиска от РСърбия достъп на експертите до река Караманичка непосредствено под мината, обаче след като са проведени пробонабиранията на нашата територия, а още по-добре е сърбите да не бъдат уведомявани, преди да излезат резултатите. Иначе мината няма да работи, докато се взимат пробите. Разбира се, пробите трябва да се взимат само при маловодие.

Мините за метални полезни изкопаеми имат унищожително въздействие върху природата и върху здравето и поминъка на хората в земеделието, защото отравят необратимо подземните и повърхностните води. Допускането им в защитени зони от Натура 2000 по директивата за местообитанията, които приютяват приоритетни местообитания и местообитания на приоритетни видове, не може да става, доколкото тия мини не са от преобладаващ обществен интерес, нямат отношение към националната сигурност, трайно увреждат природата и са брутални за човешкото здраве, вместо да са от полза. И когато след известно време залежите се изчерпят, районите остават без никаква перспектива за бъдещите поколения. Неслучайно канадски и други западни фирми са налезли цялата територия на страната, защото в техните държави вече няма кой да им позволи това, което им се разрешава у нас, срещу мизерните им отчисления. Молим, вземете мерки навреме, за да може районът на Кюстендил да продължи да бъде овощната градина на България, иначе няма да има кой да им яде овошките, дори и да остане някой там да се занимава с овошки!

Най-неприемливото от всичко е, че само около една трета от площта за проучване на мина Злогош попада на територията на община Кюстендил и отчисленията за тази община ще са много малки, тоест ползата ще е никаква, когато мината се отвори. Обаче в Кюстендил се събират всички отрови от описаните дотук инвестиционни дейности, включително и от мина Злогош - включително и в подземните води, и община Кюстендил ще пострада най-много.

Що се отнася до община Земен - те ще пийнат само една отровна студена вода, защото нито едно от споменатите ИП не попада на тяхната територия и те ще гълтат отровите от мина Злогош и от язовир Пчелина безплатно. Поздравления за всички държавни органи, които са разрешили това!

Разбира се, по отношение на точка 2 и точка 5 от искането трябва да се вземат мерки и за спасяването на българското население в Босилеградско, тъй като явно политиката на РСърбия е да обезлюди района напълно, а ние ще им помогнем на сърбите в акцията срещу нашите хора, като ликвидираме питейните водоизточници в Босилеградско, които са откъм запад, до границата. И от мина Злогош за нашите хора в Босилеградско няма да има абсолютно никаква полза, освен дето ще им изтрови подземните водоизточници!

Затова се изискват отговорни действия на най-високо държавно ниво, а не само от гледна точка на транграничното въздействие на мината в Караманица за нашата територия.

Молим, незабавно да вземете мерки, въпреки че най-подходящият момент за такива действия по време на Европредседателството ни беше най-безотговорно проспан!

Предварително благодарим за разбирането и съдействието.

Дата 17.10.2018г.